

AFRIKAANS A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
AFRIKAANS A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
AFRIKAANS A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 20 November 2007 (afternoon)
Mardi 20 novembre 2007 (après-midi)
Martes 20 de noviembre de 2007 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Skryf kommentaar op *een* van die volgende.

1. (a)

Die verhaal *Die park na die val van die blare* handel oor vier ou Russies-Joodse immigrante wat een ding gemeen het, en dit is die herinneringe vasgevang in hul moedertaal. Oor die jare kom hulle op mooi dae in 'n Kaapse park bymekaar en gesels intiem oor 'n vervloë tyd. Stadigaan verdwyn die een na die ander tot net mnre Treisman en Seidel oor is. En dan hou mnr Treisman op om na die park te kom ...

Lees nou verder:

Eers is dit moeilik om te wen aan die algehele stilte waarin hy nou leef: niemand meer met wie hy die moedertaal kan praat of van wie se lippe hy dit kan hoor nie, niemand wat meer onthou nie, behalwe hy. Geleidelik is dit egter of die vereensaming kristalliseer in glansende prag om hierdie besef heen, met skitterende yskeëls en ryppatrone. Net hý onthou, en net in hóm
5 leef die geliefde ou wêreld nog. Wanneer hy doodgaan, sal dit alles finaal verby wees en verlore, sonder bestaanplek meer op aarde.

Die wete gee aan die dae nuwe sin. Hy is baie oud en nogal armoedig; hy tel stukkies tou op op straat en versamel ou koerante uit snippermandjies; hy mompel by homself in 'n vreemde taal en praat met niemand nie. In die park of die kille gange van die losieshuis waar hy woon,
10 kyk mense hom aan in die verbygaan, maar hy merk dit nie. Bewus van sy eie waardigheid en verantwoordelikheid, gaan hy deur die dae; hy dra iets waardevols, hy alleen, in sy gang deur die donker, alles wat kosbaar en bemind in sy arms geskut is. Dit is hý wat dit moet bewaar teen vernietiging.

Hy praat met niemand nie en slaan ag op geeneen; hy is kinds, sê die mense, 'n arme,
15 armoedige ou man. Hy het geen familie nie, of vriende, hy kom van oorsee, heeltemal alleen hier oorgelaat. Wanneer hy doodgaan, word hy ook deur die munisipaliteit begrawe, en daar is niemand om hom in die kaddisjgebed te herdenk nie.

Karel Schoeman, *Die park na die val van die blare* (1962)

1. (b)

Briewe

- die nag is droewig en ek is hier om die lewe te slyt
om job te lees en kitare te speel
om vrae van ouvrouens te beantwoord: van watter goosens is
jy
- 5 om op reënerige aande pannekoek te eet
om in wintermaande griep te kry
om op plase te kuier en om soms melancholies te word
as houtvure brand en iemand op 'n bekfluitjie speel
om vriendskappe te sluit en om jammer te voel vir
- 10 bruinmense
om skulpe te versamel en om later valstande te kry
om nagmaal te drink en om snags sigarette te rook
om gedigte te maak en na bach te luister
- om voornemens te hê
- 15 om papawers te pluk en iemand net die beste toe te wens
of, van harte geluk
om briewe huis toe te skryf en om te probeer onthou hoe my
ma lyk
- om wors te braai: vet spikkels senings salpeter
- 20 (elke dag stap diere verslae slagpale toe en daar is droogte in
my land)
om dokumente te teken en om lief te hê al werk dit nooit uit
nie
- om muntstukke in gleufies te laat klêk: go man go
- 25 om parkiete te leer praat
om aan te teel en om vrot plekke uit appels te sny
om tot 'n pensioenfonds by te dra – veel later 'n oorsese reis
(parys, die chamber of horrors en die alpe)
- ek is hier om die lewe te slyt
- 30 om job te lees: die mens uit 'n vrou gebore, is kort van dae en
sat van onrus

Jeanne Goosen, *Briewe* (1966)